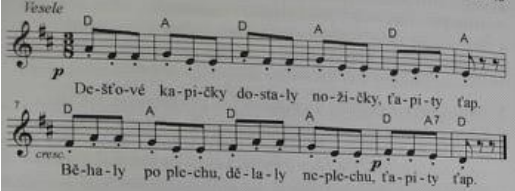

NEPOSEDNÉ KAPIČKY

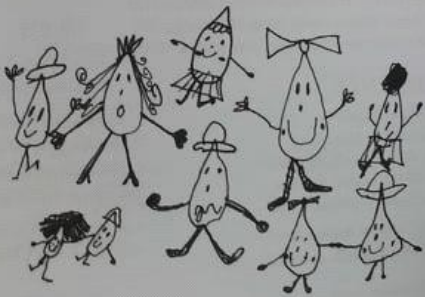
KAPIČKY *melodie a slova: dětské lidové říkadlo*

Veselé

De-šťo-vé ka-pi-čky do-sta-ly no-zi-čky, řa-pi-ty řap.
Bě-ha-ly po ple-chu, dě-la-ly ne-ple-chu, řa-pi-ty řap.

2. *A kdo měl deštiček,
zmokl jen krapíček,
kapity kap.
Sluníčko svítilo,
kapičky sušilo,
kapity kap.*

KAPKY TROPÍ NEPLECHU

1. Expresivní rytmická deklamace slov písně Kapičky

- Slova písně *Kapičky* použijte nejprve jako říkanku k rytmické deklamací v 3/8 taktu s pravidelnými osminkami.
- poslech expresivní deklamace s dynamickými kontrasty:**
- Poslechněte si říkanku a všimněte si, kdy se o dešťových kapičkách mluví potichu a kdy hlas trochu zesílí. Kdy bude říkanka nejsilnější? (*tropily neplechu*) Řikanka o dešťových kapičkách skončí potichu nebo silně? (*potichu*) Víte proč?
- Teď přednese říkanku znovu a sílu hlasu přizpůsobte jejímu obsahu.

2. Zvukomalebná rytmická hra na tělo Dešťové kapičky

- Zopakujte si všechny druhy hry na tělo a poslouchejte zvuky, které vydávají. Zkuste je spojit s přednesem říkanky o kapičkách a měňte je vždy po dvou taktích.
- Dobří muzikanti, zkuste tento dešťový pohybový doprovod zahrát též jako kánon ve dvou až pěti skupinách!

Příklad:

- Dešťové kapičky*
Jemně tleskejte jednou dlaní shora na hřbet druhé dlaně.
- dostaly nožičky,*
Pleskejte zlehka o stehna střídavě oběma dlaněmi.
- řapity řap.*
Měkce přešlapujte na místě střídavě oběma nohama.
- Běhaly po plechu,*
Tleskejte v rytmu dutými dlaněmi s propletenými prsty. /mušličky/
- dělaly neplechu,*
Střídejte obě nohy při rytmických podupech na místě.
- řapity řap.*
Měkce přešlapujte na místě střídavě oběma nohama.

hra na tělo s dynamickou gradací:

- Rozdělte se do pěti skupin. Každá skupina bude hrát na tělo určený pohyb: *tleskání o hřbet dlaně, pleskání, mušličky, podupy, měkké přešlapování*. Skupiny se přidávají k přednesu říkanky odpovídající hrou po dvoutaktích. Pak pokračujte jen ve hře a naslouchejte „hudbě“ vašich dešťových kapek.

3. Instrumentální rytmická zvukomalba *Jak hrají kapičky*

- Vyberte hudební nástroje a ozvučené předměty ze svého okolí, kterými byste mohli nahradit zvukomalebný doprovod hrou na tělo za nejlépe vystihl obsah říkanky *Kapičky*.

Příklad volby nástrojů a ozvučených předmětů:

- *Dešťové kapičky* rytmické potírání plastovou láhví s trochou vody
- *dostaly nožičky*, ozvučná minidřívka
- *řapity řap.* kovový pákový louskáček
- *Běhaly po plechu*, hra prsty na prázdnou plechovku od čaje
- *dělaly neplechu*, trsnání o gumíčku nataženou přes plech. krabičku
- *řapity řap.* rytmické tření igelitového sáčku v dlaních

- Rozdělte si nástroje i předměty a postavte se do řady podle stanoveného pořadí zvukomalebné hry.

- Instrumentální zvukomalbu hrajte nejprve jeden po druhém (*stafétou*) jako doprovod k říkance nebo zpěvu písně *Kapičky*.

- Pokud se vám hra daří, určitě si nenechte ujít příležitost vyzkoušet si ji alespoň v *dvojhlasném kánonu*, třeba i bez říkanky či zpěvu.

- Dalším zvukově zajímavým celkem bude tato instrumentální zvukomalba zahráná jako postupné přidávání nástrojů a ozvučených předmětů s přirozeně narůstající dynamikou.

- Platí pravidlo, že každý muzikant hraje od svého verše až do konce. Poslednímu dvojtaktí bude sloušet jen pouhé slabé zašumení sáčkem. V hudbě se této náhle dynamické změně říká *subito piano*.

4. Rytmický doprovod s minidřívky *Jak kapičky dovádějí*

- *Kapičky dovádějí, hned jsou tu, hned zas jinde*. Zkuste napodobit jejich dovádění hrou na minidřívka v různých směrech kolem těla podle rytmu říkanky. Kdo objeví nejvíce možnosti? Vyzkoušejte je!

- Zahrajte si hru na tzv. *zrcadlo*. Jeden žák nabízí různé způsoby hry na minidřívka v rytmu, ostatní je opakují, hrají zároveň s ním.

- V předvádění pohybu při hře se střídáte, nemějte pohyb moc často.

5. Zvukomalba deště s plechovou krabičkou *Kapky na plechu*

- *Dešťové kapky běhaly po plechu, nejspíš po nějaké sířeše*. Jejich zvuk tedy nejméně napodobíte hrou na plechovou krabičku od čaje a bude dobře, když v ní alespoň trochu čaje zůstane. Pak zbyvá

ještě přetáhnout přes ni gumíčku pro hlučné zvuky *neplechů* a zajímavý „nástroj“ je připraven.

- Ke hře se posadíte a plechovku stisknete pevně koleny. Otočte ji dnem nahoru, aby se lépe držela ukazováčkem o gumíčku.

Příklad zvukomalebné hry:

- *Dešťové kapičky*
Rytmicky 3x zaťukete bříšky jednotlivých prstů jedné ruky na boční stěnu plechové krabičky, pak totéž prsty druhé ruky na protější straně; krátkými odpruženými údery jako ostré *staccato*.
- *dostaly nožičky*,
Zaklepejte 3x na boční stěnu krabičky zepředu jako na dveře, nejdřív jedním ukazováčkem, pak na stejné místo ukazováčkem druhým.

- *řapity řap.*
Povolte kolena při držení krabičky, současně ji oběma rukama uchopte a 4x s ní rytmicky potíráte shora dolů; čaj v ní jemně chrastí jako *šumící dešť*.

- *Běhaly po plechu*,
Koleno opět stisknete krabičku a rytmicky hrajte shora na její dno kolmo postavenými ukazováčky, případně nehty.

- *dělaly neplechu*,
Zadrnkajte jedním ukazováčkem 3x o gumíčku nataženou přes plechovou krabičku jako na strunu, pak totéž druhým ukazováčkem.

- *řapity řap.*
Povolte kolena při držení krabičky, současně ji oběma rukama uchopte a 4x s ní rytmicky potíráte shora dolů.

- Poznámka: Silnější zvuk samozřejmě vydává větší krabička, ta se ostatně i lépe drží mezi kolena. Pokud by se malým dětem neozývala hra bříšky prstů o stěnu plechové krabičky, ať raději hrají současně oběma rukama nebo více prsty najednou.

6. Dešťová zvukomalba s plastovou láhví *Kapky a kapičky*

- Máte před sebou opět zajímavý úkol, znovu zahrát dešťovou zvukomalbu jako doprovod k říkance, ale tentokrát si musíte poradit s malou plastovou láhví.

- Jak na to? Nejlépe vsedě s láhví lehce stisknutou mezi kolena. Obě ruce vám zůstanou volné, a tak si hned můžete začít hrát na objevitele dešťových zvuků, i když je láhev prozatím bez vody.

Příklad techniky zvukomalebné hry:

- *Dešťové kapičky*
Zaťukete bříšky jednotlivých prstů jedné ruky 3x na láhev, pak 3x prsty druhé ruky na protější straně.

- *dostaly nožičky*,
Ťukete stejně jako na začátku, ale obě ruce hrají současně. /6x/

- *řapity řap.*
Libovolným prstem zaťukete s každou slabikou shora na zátku.

- *Běhaly po plechu*,
Oběma rukama střídavě „plácejte“ ze stran do láhve; vždy udeří všechny prsty jedné ruky současně. /rytmus/

- *dělaly neplechu*,
Oběma rukama „plácejte“ ze stran do láhve; vždy udeří všechny prsty současně. /rytmus/

- *řapity řap.*
Libovolným prstem zaťukete s každou slabikou shora na zátku.

7. Dešťová zvukomalba plastové láhve s vodou *Vodní hrátky*

- *Konečně přichází ke slovu, nebo spíš ke zvuku, sama voda. Ta je s dešťovými kapkami skoro příbuzná, tak hned uslyšíme, jak si s doprovodem říkanky poradí. Samozřejmě jí pomůžeme. Abychom s doprovodem říkanky poradili, raději zavěsíme trochu vody do malé plastové láhve.*

- Víte, jak vodu v plastové láhvi rozeznít, aby se stala originálním doprovodem říkanky nebo písně o dešťových kapičkách? Uchopte ji jednou rukou dole za dno, druhou rukou nahore za zátku a držte ji ve vodorovné poloze. Nejlépe se s ní hraje vestoje.

Příklad techniky zvukomalebné hry:

- *Dešťové kapičky dostaly nožičky*,
Plastovou láhev naklápejte ze strany na stranu se začátkem každého slova. /těžké doby taktové/

- *řapity řap.*
Plastovou láhev držte kolmo k zemi jednou rukou za dno, ukazováčkem a prostředníčkem druhé ruky střídavě zaťukete na zátku.

- *Běhaly po plechu*,
Plastovou láhev naklápejte ze strany na stranu na každou slabiku. /rytmus/

- *dělaly neplechu*,
Plastovou láhví ve vodorovné poloze potíráte rytmicky směrem od těla a zpět jako rumbakoulí. /rytmus/

- *řapity řap.*
Plastovou láhev držte kolmo k zemi jednou rukou za dno, ukazováčkem a prostředníčkem druhé ruky střídavě zaťukete na zátku.

8. Rytmické prstové hrátky s říkankou *Prstové kapičky*

- Přednes říkanky doprovodíte rytmickým pohybem prstů obou rukou, které budou představovat pohyb *dešťových kapiček*.

Příklad techniky prstové hry:

- *Dešťové kapičky dostaly nožičky*,
Nastavte proti sobě prsty obou rukou a spojte je do *stříšky*; jednotlivé dvojice prstů o sebe 3x v rytmu zaťukají, začíná se od palců, končí se prsteníčky; ostatní prsty zůstávají spojené.

- *řapity řap.*
Ťukete postupně rytmus dvojicemi prstů od malíčků k ukazováčkům, každou dvojici prstů ťuknete o sebe 1x; po ťuknutí zůstanou prsty spojené.

- *Běhaly po plechu*,
Ťukete rytmicky dvojicemi prstů od palců k malíčkům; každou dvojici prstů ťuknete o sebe 1x, jen malíčky ťuknete 2x.

- *dělaly neplechu*,
Palce jsou spojené; ťukete rytmus všemi dvojicemi prstů současně 6x.

- *řapity řap.*
Palce zůstávají spojené; ťukete rytmus dvojicemi prstů od malíčků k ukazováčkům, každou dvojici prstů ťuknete o sebe 1x.

9. Pohybová hra s motorikou prstů *Kapičky se setkávají*

- K zdokonalování jemné motoriky a senzomotorické koordinace slouží pohybové hry s vědomým ovládním pohybu prstů. Účinnou motivací i oporou pohybové představitivosti v prstových hrách je slovo, hlavně pravidelný rytmus říkanek.

I. Přípravná hra k vědomé koordinaci prstů *Hledání kapiček*

- **výchozí pozice prstů:**
 - Dlaně s nataženými prsty postavte před tělem ve vodorovné poloze: levá dlaň je otevřená směrem k tělu, pravá dlaň je od těla odvrácena. Přitom se pravý palec dotýká bříška levého ukazováčku a zároveň i opačně – pravý ukazováček se opře o bříško levého palce. Vznikne obdélník ve tvaru *okénka*, případně *hledáčku*.

pohyb prstů:

- Pohyb prstů s říkanou bude řízen těžkými dobami taktů, většinou začátky jednotlivých slov.
- Na slovo *dešťové* ůkne pravý ukazováček do levého palce a zároveň se o něj opře.
- Na slovo *kapičky* se pravý palec dostane krouživým pohybem zdola nahoru k levému ukazováčku. Poloha otevřených dlaní směrem k tělu se přitom vymění: Pravá dlaň je otočena k tělu, levá dlaň od těla.
- Dál pohyb pokračuje již pravidelným otáčením dlaní od těla či k tělu. Přitom se spojuje vždy palec jedné ruky s ukazováčkem ruky druhé krouživým pohybem zdola nahoru.
- Stejným způsobem procvičíte *potkávání dešťových kapiček*, kterými budou teď palce a prostředníčky, pak palce a prsteníčky a nakonec i palce s malíčky. Pak můžete říci, že vás prsty opravdu poslouchají.

II. Pohybová hra s vědomým ovládním prstů *Prsty kouzelníci*

- Tato pohybová hra je mnohem náročnější, proto v ní jistě využijete zkušenosti s *potkáváním dešťových kapiček* z předchozí prstové hry.
- Výchozí pozice je stejná i pohyb dvojice prstů s otáčením dlaní a také pohyb prstů podle těžkých dob taktových.
- Rozdíl je jen v tom, že se palci dotýkají postupně jednotlivé prsty v pořadí od ukazováčku k prsteníčkům. /předvětí: šest taktů/
- Pak říkanka i pohyb prstů pokračují v opačném směru /závětí: šest taktů/. Začínají palce s malíčky, pokračují palce s prsteníčky a nakonec palce s prostředníčky. Závěrem zopakujte znovu slova *čapty čap* a ve hře se spravedlivě vystřídají všechny prsty, i ukazováčky.

10. Pohybová hra se zpěvem a hrou plechovek *Kapičky běhají*

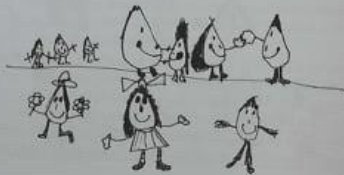
- *Kapičky běhají po plechu, dělají neplechu, ale vyhýbat se musí jako auta na silnici nebo lidé na chodníku. Když vidí kapičky proti sobě běžet jinou kapku, vyhnou se obě vpravo. Srážka se nekoná.*
- Slova písně již dobře znáte, ještě zbývá naučit se jí zpívat. Melodie je snadná, ale dejte si záležet na krátkých tónech a zpívejte je zlehka. Písničku použijte k pohybovým hrám a přidejte k ní i nástroje nebo ozvučené předměty. Třeba prázdné plechovky.
- *Dešťové kapičky běhaly po plechu, zpívá se v písni. Zkuste tedy doprovodit zpěv rytmickým ůkáním prstů na stěny plechovky. Teď je vše připraveno a můžete se pustit do pohybové hry.*

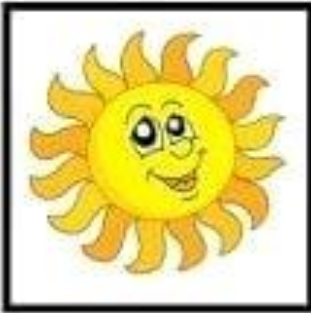
výchozí postavení:

- Čtyři skupiny dětí stojí po stranách čtverce čelem dovnitř jako auta na křižovatce. Všichni mají v ruce prázdné plechovky různých velikostí.

pohybové provedení:

- Během 1. čtyřtaktí písně si vymění místa děti v lichých řadách, cupitají drobnými krůčky, v ruce drží plechovku, případně na ni i hrají. Vyhýbají se s kapkami v protisměru. Na následující dvoutaktí *čapty čap* se na místě otočí čelem k ostatním.
- Děti v lichých řadách rytmicky doprovázejí přesun kapiček hrou na plechovky se střídáním jednotlivých prstů.
- V 2. části písně se pokračuje výměnou pohybové situace. Přemísťují se sudé řady dětí a „plechovými rytmy“ je doprovázejí děti z lichých řad.
- Během 2. sloky děti z lichých řad napodobí při přemísťování *dešťůček*, rukama udělají *stříšku* nad hlavou. Po nich děti v sudých řadách naznačí rukama *sluníčko* – obloukem shora do stran.

Πόσες σταγόνες βροχής πέφτουν από κάθε συννεφάκι;
Μπορείς να ενώσεις κάθε συννεφάκι με τον αντίστοιχο αριθμό;

4

1

3

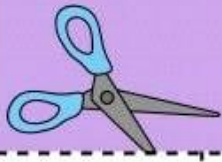
2

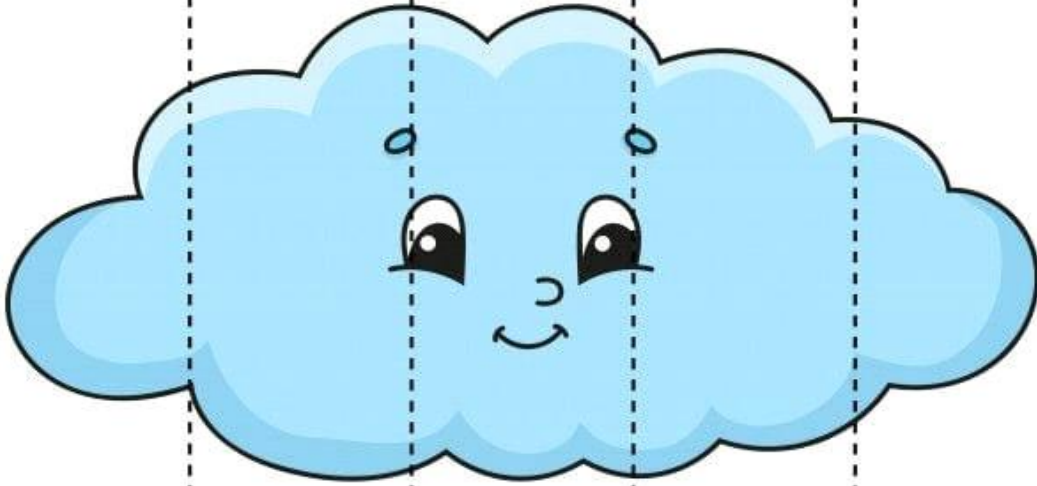
5

ΟΝΟΜΑ _____ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ _____

metoviemna.blogspot.gr

Cut and play!

1

2

3

4

5

PRŠÍ

SVÍTÍ SLUNÍČKO

SNĚŽÍ

Empty vertical box for rainy weather items.

Empty vertical box for sunny weather items.

Empty vertical box for snowy weather items.

Kap, kap, kap,
už je tomu tak.

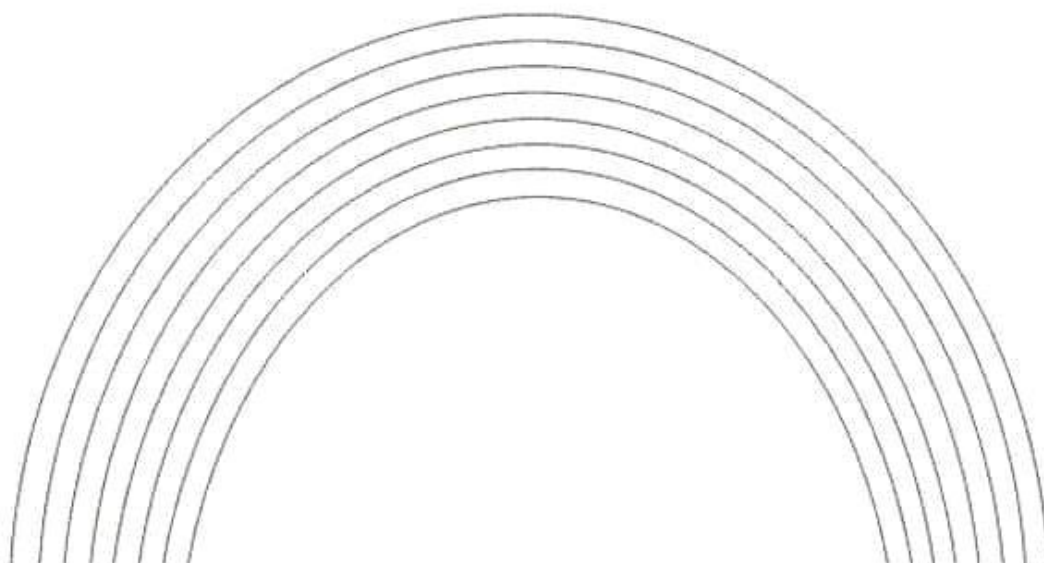
Venku padá z nebe voda,
ne, to není žádná škoda.

Zaleje nám kytičku,
stroměček i travičku.

Nad hlavu si deštník dáme,
deštíček ten rádi máme.

KDYŽ PRŠÍ - VE VZDUCHU JSOU KAPÍČKY VODY - A ZÁROVEŇ SVÍTÍ SLUNÍČKO. LESKNOU SE KAPKY TAK, ŽE JE VIDÍME BAREVNĚ. ŘÍKÁME TOMU DUHA. DUHA MÁ SEDM RŮZNÝCH BAREV. NAKRESLI BAREVNOU ČÁRU DO KAŽDÉHO OBLOUČKU PODLE POŘADÍ BAREV POD DUHOU.

Nápady pro Aničku